

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-88/2-T
Datum: 1. septembar 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Christoph Flügge, predsjedavajući
sudija Antoine Kesia-Mbe Midnua
sudija Prisca Matimba Nyambe

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 1. septembra 2010.

TUŽILAC

protiv

ZDRAVKA TOLIMIRA

JAVNO

**ODLUKA PO HITNOM PODNESKU SEKRETARA NA OSNOVU PRAVILA
33(B) KOJI SE ODNOSI NA NALOG U VEZI S NOĆNIM NADZOROM
OPTUŽENOG**

Tužilaštvo:

g. Peter McCloskey

Optuženi:

Zdravko Tolimir

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud);

RJEŠAVAJUĆI PO "Hitnom podnesku Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) koji se odnosi na Nalog u vezi s noćnim nadzorom optuženog", koji je zamjenik sekretara (dalje u tekstu: Sekretarijat) podnio 31. avgusta 2010. na javnoj osnovi s javnim, povjerljivim i povjerljivim i *ex parte* dodacima (dalje u tekstu: Podnesak);

IMAJUĆI U VIDU da Sekretarijat tvrdi da bi bilo primjereno da Pretresno vijeće naloži nezavisnu psihijatrijsku procjenu optuženog prije nego što ukine noćni nadzora kako bi ustanovilo da li je optuženi u stanju dati pristanak s punom sviješću o posljedicama;¹

IMAJUĆI U VIDU usmeni argument tužilaštva od 31. avgusta 2010. da ne smatra da je opravdano da se optuženi podvrgne psihijatrijskom pregledu u vezi s ovim pitanjem;²

IMAJUĆI U VIDU stalno odbijanje optuženog da prihvati lijekove koji mu se nude u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN);³ njegovu želju da se prekine noćni nadzor,⁴ a naročito njegovu usmeni argument od 31. avgusta 2010. koji je naveo u izjavi (dalje u tekstu: Izjava o odricanju od prava na mjere zdravstvene zaštite), koju su potpisali optuženi i njegov branilac, koja glasi:

"Ja, Zdravko Tolimir, odbijam da budem podvrgnut tretmanu noćnih provera koje uskraćuju san, smatrajući ih protivnim osnovnim načelima ljudskih prava. Izričit zahtev da ne budem podvrgnut ovakvom načinu postupanja podnosio sam više puta. Budući da je Veće sprečavanje prakse noćnih provera koje dovode do uskraćivanja sna uslovalo davanjem izjave u prisustvu svedoka, ovom prilikom to činim, nadas se pred dovoljnim brojem svedoka, na javnoj sednici."⁵

PODSJEĆAJUĆI na "Nalog u vezi s noćnim nadzorom optuženog", koji je izdat na povjerljivoj i *ex parte* osnovi 25. avgusta 2010. (dalje u tekstu: Nalog), u kojem Pretresno

¹ Podnesak, par. 8.

² T. 4630-4631 (31. avgust 2010.); v. i T. 246 (25. juni 2009.).

³ V. Nalog u vezi s noćnim nadzorom optuženog, izdat na povjerljivoj i *ex parte* osnovi 25. avgusta 2010., par. 8, posebno fusnote 22-24.

⁴ *Ibid.*

⁵ Izjava u skladu sa Odlukom Pretresnog veća od 25. avgusta, koju je optuženi dostavio 31. avgusta 2010. i koja je javno podnesena 1. septembra 2010.; v. i T. 4631-4632 (31. avgust 2010.).

vijeće nalaže osoblju PJUN-a da prekine s noćnim nadzorom optuženog koji se vrši svakih pola sata pod uslovom da optuženi, u prisustvu svjedoka, potpiše pismenu izjavu u kojoj će potvrditi svoje odbijanje da bude pod nadzorom tokom noći;⁶

PODSJEĆAJUĆI na Preporuku 98/7 Komiteta ministara Savjeta Evrope koja predviđa sljedeće:

"U slučaju odbijanja liječenja, ljekar treba zatražiti pismenu izjavu potpisanu od strane pacijenta u prisustvu svjedoka. Ljekar treba dati potpune informacije pacijentu o eventualnoj pomoći koju će imati od lijeka, moguće terapijske alternative, te njega ili nju upozoriti na rizik u slučaju njegovog ili njenog odbijanja."⁷

PODSJEĆAJUĆI na to da "mada je dostupnost zatvorske zdravstvene službe ključna, sloboda pristanka na zdravstveno liječenje jedno je od osnovnih prava pritvorenih osoba";⁸

PODSJEĆAJUĆI na to da je dužnost Pretresnog vijeća i Sekretarijata da obezbijede dobrobit optuženog pritvorenog u PJUN-u;⁹

PODSJEĆAJUĆI na to da je optuženi bio u potpunosti upoznat o štetnim posljedicama svog odbijanja prepisanih lijekova i o različitim mišljenjima medicinskih stručnjaka o koristi noćnog nadzora;¹⁰

PODSJEĆAJUĆI DALJE na to da Vijeće "nema naznaka o tome" da optuženom koji je u potpunosti sposoban da se sam zastupa "nedostaje zdrava svijest potrebna da dâ pristanak s punom sviješću o posljedicama";¹¹

UZIMAJUĆI U OBZIR da je potrebno napraviti razliku između date situacije od situacija u kojima je pritvorenik počeo dobrovoljno protestno gladovanje budući da

⁶ Nalog, Dispozitiv.

⁷ Preporuka br. R(98)7 Komiteta ministara državama članicama u vezi s etičkim i organizacionim aspektima zdravstvene zaštite u zatvorima, koju je Komitet ministara usvojio 8. aprila 1998. na 627. sjednici zamjenika ministara (dalje u tekstu: Preporuka 98/7), par. 60.

⁸ Nalog, par. 21, gdje se upućuje na standarde Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanje ili kažnjavanja, CPT/Inf/E (2002.) 1 – Rev. 2009., par. 30, 45.

⁹ V. Nalog, par. 18.

¹⁰ Nalog, par. 27.

¹¹ Nalog, par. 27; v. dalje par. 3-5, 10-11, 13.

dobrovoljno protestno gladovanje nije odbijanje predloženog zdravstvenog liječenja već protest koji, ako se provede do kraja, može uzrokovati smrt optuženog;

UZIMAJUĆI U OBZIR da, za razliku od date situacije, sama priroda dobrovoljnog protestnog gladovanja ukazuje na namjeru samouništenja, a osim toga, sam čin gladovanja dovodi u pitanje sposobnost optuženog da preuzme odgovornost za svoju dobrobit, zdravlje i/ili život;

Međutim, **UZIMAJUĆI U OBZIR** da u datoj situaciji, Vijeće ne vidi nikakvu naznake o tome da je optuženi iskoristio svoje odbijanje da prihvati ponuđeno zdravstveno liječenje u bilo koju drugu svrhu osim da neometano spava;

UZIMAJUĆI U OBZIR da je optuženi u prisustvu svjedoka potpisao Izjavu o odricanju od prava na mjere zdravstvene zaštite kojim potvrđuje da odbija noćni nadzor;¹²

PODSJEĆAJUĆI na to da bi Sekretarijat trebalo da ponudi da instalira "alarm za slučaj opasnosti" pored kreveta optuženog;¹³

ZAKLJUČUJUĆI da Pretresno vijeće ne smatra primjerenim u ovim okolnostima naložiti nezavisnu psihijatrijsku procjenu optuženog prije nego što obustavi noćni nadzor;

OVIM NALAŽE osoblju PJUN-a da smjesta prekine noćni nadzor optuženog koji vrši svakih pola sata.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Christoph Flügge,
predsjedavajući

Dana 1. septembra 2010. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Medunarodnog suda]

¹² Izjava u skladu s Odlukom Pretresnog veća od 25. avgusta, koju je optuženi dostavio 31. avgusta 2010., a javno je podnesena 1. septembra 2010. godine.

¹³ Nalog, par. 28.